

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 24. oktober 2008
Sagsnr.: 9848 / 436617

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 19. september 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 490) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 490:

”Ministeren bedes kommentere artiklen af 16/9-08 fra www.forskerforum.dk: ”DMU-notat peger på brakfup”.

Svar:

Regeringens offentliggjorde den 28. februar 2008 sin brak-indsatsplan, der blev udarbejdet med henblik på at neutralisere effekterne for miljø og natur som følge af den midlertidige ophævelse af kravet om braklægning i 2007/08.

Indsatsplanen var direkte baseret på en vurdering fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (Århus Universitet), Danmarks Miljøundersøgelser (Århus Universitet) og Fødevareøkonomisk Institut (Københavns Universitet) af, at den midlertidige ophævelse af brakforpligtigelsen ville medføre, at 25.000 – 50.000 ha brakjord ville blive taget i dyrkning i 2007/08-sæsonen.

En opgørelse fra Fødevareerhverv har efterfølgende vist, at der er taget 83.000 ha braklagt jord ind i dyrkning. Forskningsinstitutionerne vurderer, at den højere andel skyldes forventning hos den enkelte landmand om fortsat høje kornpriser og forventning om, at ophøret af brakkravet ville blive permanent.

Indholdet i regeringens indsatsplan og status for de enkelte elementer er følgende:

- En obligatorisk stramning af kravet om efterafgrøder, som er gennemført ved en bekendtgørelsesændring i foråret 2008. Efterafgrødekravet neutraliserer en stor del af den øgede kvælstofudvaskning, men ikke fuldt ud. Dette skyldes, at opdyrkningen var større end forudsat i forskningsinstitutionernes prognose fra 2007.
- En frivillig randzoneordning, der skal tage højde for det øgede fosfortab ved at øge udlægningen af randzoner. Det endelige antal tilmeldte hektar kan oplyses i april 2009, hvor landmændene i forbindelse med ansøgning om enkeltbetalingsstøtte senest skal oplyse om randzonearealer.

- Oplysningskampagne, der skal mindske de negative natureffekter af opdyrkningen af de braklagte arealer. Kampagnen er gennemført og har bestået af en række artikler og annoncer i landbrugsrelaterede medier.
- Vejledning om at holde igen med sprøjtemidler på brakarealer. Kampagnen er gennemført og har bestået af en række artikler og annoncer i landbrugsrelaterede medier.

I artiklen fra Forskerforum omtales, at Danmarks Miljøundersøgelser har foretaget et nyt skøn over, hvor stort et areal med braklagte arealer, der vil blive opdyrket. Endvidere peges der på, at Danmarks Miljøundersøgelser har skrevet, at "Regeringens indsatsplan vil formentlig have en begrænset effekt".

Jeg kan bekræfte, at Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (Århus Universitet), Danmarks Miljøundersøgelser (Århus Universitet) og Fødevareøkonomisk Institut (Københavns Universitet) den 20. august 2008 har udarbejdet et opdateret notat, der skønner effekterne af en permanent ophævelse af braklægningsordningen. I notatet er effekterne af regeringens indsatsplan også vurderet.

Forskningsinstitutionerne har i deres notat af 20. august 2008 oplyst, at det samlede areal, der forventes opdyrket ved en permanent ophævelse af brakkravet, vil udgøre mellem 80-120.000 hektar mod et tidligere skøn på 50-100.000 hektar. For så vidt angår det opdyrkede brakareal i 2008 er det konstateret, at i alt 83.000 hektar blev opdyrket mod det tidligere estimat fra forskningsinstitutionerne fra 2007 på 25.000-50.000 ha.

Den opståede manko vil sammen med effekterne af den forventede permanente ophævelse af braklægningsordningen blive håndteret i forbindelse med regeringens strategi "Grøn Vækst". Regeringen vil efter årsskiftet spille ud med en strategi for "Grøn Vækst", der indeholder målsætninger om bl.a. at reducere udvaskningen med kvælstof og fosfor, reducere miljøeffekterne af landbrugets pesticidforbrug og en indsats for mere natur.

"Grøn Vækst" vil bl.a. indeholde et oplæg til, hvordan EU's fælles landbrugspolitik kan understøtte regeringens vision om, at et højt niveau for miljø- og naturbeskyttelse skal forenes med en moderne og konkurrencedygtig landbrugsproduktion.

Med venlig hilsen

Eva Kjer Hansen

/Poul Arne Iversen